

ΚΑΘΟΛΙΚΟ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

ΔΟΜΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- 4.0 Στόχοι κεφαλαίου
- 4.2 Ενημέρωση
 - 4.2.1 Κανόνες σχετικά με την ενημέρωση
 - 4.2.2 Υπόλοιπα λογαριασμών
- 4.3 Ισοζύγιο
 - 4.3.1 Στόχοι κατάρτισης του ισοζυγίου
- 4.4 Σύνοψη
- 4.5 Λέξεις-κλειδιά
- 4.6 Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης
- 4.7 Χρησιμοποιηθείσα/Πρόσθετη Βιβλιογραφία

4.0 ΣΤΟΧΟΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Μετά από αυτό το κεφάλαιο θα είστε ικανοί να:

- Γνωρίζετε την έννοια και την σημασία του καθολικού.
- Κατανοήσετε τους κανόνες που είναι σχετικοί με την ενημέρωση.
- Να γνωρίζετε για το υπόλοιπο ενός λογαριασμού
- Να γνωρίζετε την έννοια και τους στόχους του ισοζυγίου

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενο κεφάλαιο ότι η λογιστική περιλαμβάνει την καταγραφή, ταξινόμηση, και την σύνοψη των των επιχειρηματικών συναλλαγών. Η καταγραφή διεξάγεται στο Ημερολόγιο όπως εξηγήθηκε προηγουμένως. Η Ταξινόμηση των λογιστικών εγγραφών γίνεται στο καθολικό.

Το Καθολικό είναι ένα βιβλίο που περιέχει διάφορους λογαριασμούς. Στην πραγματικότητα το καθολικό είναι ένα σύνολο λογαριασμών.

4.2 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Ο όρος 'ενημέρωση' σημαίνει την μεταφορά των χρεωστικών και πιστωτικών στοιχείων από ημερολόγιο στους αντίστοιχους λογαριασμούς του καθολικού. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι ακριβείς ονομασίες των λογαριασμών που χρησιμοποιήθηκαν στο Ημερολόγιο θα μεταφερθούν στο καθολικό. Για παράδειγμα: Αν στο Ημερολόγιο, έχει χρεωθεί ο λογαριασμός Αμοιβές Προσωπικού, δεν θα ήταν σωστό να χρεωθεί ο λογαριασμός Μισθοί στο Καθολικό.

Η ενημέρωση του Καθολικού μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους:

- Μπορεί να γίνει με μια πλευρά πρώτα. Για παράδειγμα, μπορεί να ενημερωθούν πρώτα οι χρεώσεις και μετά οι πιστώσεις.
- Μπορεί να γίνει για τις χρεώσεις και πιστώσεις ενός ιδιαίτερου λογαριασμού με την σειρά που εμφανίζονται στο Ημερολόγιο.
- Μπορεί να γίνει ενημέρωση για κάθε λογιστική εγγραφή.

Είναι προτιμότερο να ακολουθείται ο τελευταίος τρόπος. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να γίνεται ενημέρωση του είδους, της χρέωσης και της πίστωσης όπως εμφανίζεται στην ημερολογιακή εγγραφή.

Μορφές ή Γραμμογράφηση των Λογαριασμών

Ο πίνακας (ή καρτέλα) κάθε λογαριασμού δεν είναι απαραίτητο να έχει ορισμένο γραμμικό σχήμα, αυτό εξαρτάται από τις πληροφορίες που θέλουμε να μας δίνει ο λογαριασμός.

Λογαριασμός																							
ημερομηνία	Αιτιολογία	HE	Χρέωση					Πίστωση			Υπόλοιπο												
Δεκ.	1				8	0	0	0	0	–				8	0	0	0	0	–				
	2										1	5	0	0	–			7	8	5	0	0	–
	5											8	0	0	–			7	7	7	0	0	–
	15										1	2	0	0	–			7	6	5	0	0	–
	22				2	3	0	0	–									7	8	8	0	0	–
	31										1	0	0	0	–			7	7	8	0	0	–

Η απλούστερη μορφή λογαριασμού είναι ένας δίστηλος πίνακας σε σχήμα T, όπως είναι ο επόμενος:

ΧΡΕΩΣΗ (αριστερά)

ΠΙΣΤΩΣΗ (δεξιά)

- Άνοιγμα Λογαριασμού. Σημαίνει την "δημιουργία" του Λογαριασμού η οποία γίνεται κατά την απογραφή ή στην διάρκεια της χρήσης.
- Λειτουργία ή κίνηση του Λογαριασμού σημαίνει την καταχώρηση των οικονομικών πράξεων (λογιστικών γεγονότων) σε αυτό.
- Εξίσωση λογαριασμού. Σημαίνει την καταχώρηση της διαφοράς μεταξύ χρεώσεως και πιστώσεως, στο ασθενέστερο μέρος του λογαριασμού, ώστε τα δύο σκέλη να είναι ίσα.
- Κλείσιμο Λογαριασμού. Σημαίνει την τελική εξίσωση αυτού.

Διευκρίνιση

- Οι λογαριασμοί του *Ενεργητικού* πρώτα χρεώνονται και μετά πιστώνονται. Χρεώνονται με ό,τι περιουσιακό στοιχείο υπάρχει στην απογραφή και μετά με τις αυξήσεις, κατά τη διάρκεια της χρήσης. Πιστώνονται με τις μειώσεις.
- Οι λογαριασμοί του *Παθητικού* πρώτα πιστώνονται και μετά χρεώνονται. Πιστώνονται με ό,τι περιουσιακό στοιχείο υπάρχει στην απογραφή και μετά με τις αυξήσεις κατά την διάρκεια της χρήσης. Χρεώνονται με τις μειώσεις.

γ) Οι λογαριασμοί της Καθαρής Περιουσίας πιστώνονται ή χρεώνονται, ανάλογα των στοιχείων της απογραφής. Δηλαδή όταν $E > \Gamma$, πιστώνονται και όταν $E < \Gamma$ χρεώνονται. Κατά τη διάρκεια της χρήσης οι λογαριασμοί αυτοί πιστώνονται με κάθε αύξηση της Καθαρής Περιουσίας και χρεώνονται με κάθε μείωση αυτής.

Ο Μηχανισμός λειτουργίας των λογαριασμών βασίζεται στην ισότητα του Ισολογισμού, δηλαδή στη σχέση:

$$\text{ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ} = \text{ΠΑΘΗΤΙΚΟ} + \text{ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ} \\ \text{ΧΡΕΩΣΗ} = \text{ΠΙΣΤΩΣΗ}$$

Δηλαδή: Όταν χρεώνεται ένας λογαριασμός του Ενεργητικού, τότε θα πιστώνεται τουλάχιστον ένας άλλος του Παθητικού ή της Καθαρής Περιουσίας. Όταν πιστώνεται ένα λογαριασμός του Παθητικού ή της Καθαρής Περιουσίας, θα χρεώνεται τουλάχιστον ένας άλλος του Ενεργητικού. Τούτο παραστατικά έχει ως εξής:

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
Ενεργητικού	αύξηση (+)	μείωση (-)
Παθητικού και Καθαρής Περιουσίας	μείωση (-)	αύξηση (+)

Η ισότητα μεταξύ της χρέωσης και πίστωσης είναι η απόδειξη της μαθηματικής ορθότητας των καταχωρήσεων μεταξύ Ενεργητικού και Παθητικού και στην ισότητα αυτή βασίζεται ο μηχανισμός της *διγραφικής* μεθόδου κατά την οποία *για κάθε χρέωση ακολουθεί* και ισόποση πίστωση και το *αντίθετο*.

A. Λογαριασμοί Ενεργητικού

- ανοίγουν με χρέωση
- αυξάνουν με χρέωση
- μειώνονται με πίστωση
- είναι λογαριασμοί χρεωστικοί και εμφανίζονται ή με χρεωστικό υπόλοιπο ή είναι εξισωμένοι και δεν παρουσιάζουν πιστωτικό υπόλοιπο.

B. Λογαριασμοί Παθητικού

- ανοίγουν με πίστωση
- αυξάνουν με πίστωση

- μειώνονται με χρέωση
- είναι λογαριασμοί πιστωτικοί και εμφανίζονται ή με πιστωτικό υπόλοιπο ή είναι εξισωμένοι και δεν παρουσιάζουν χρεωστικό υπόλοιπο.

Γ. Λογαριασμοί Καθαρής Περιουσίας

- ανοίγουν με πίστωση (ή με χρέωση, σε λειτουργούσα επιχείρηση, η οποία χρεοκόπησε)
- αυξάνουν με πίστωση
- μειώνονται με χρέωση
- είναι λογαριασμοί πιστωτικού ή χρεωστικού υπολοίπου ή εξισωμένοι.

A. Λογαριασμοί Ενεργητικού Με αύξηση χρεώνονται (+X)

Με μείωση πιστώνονται (-Π)

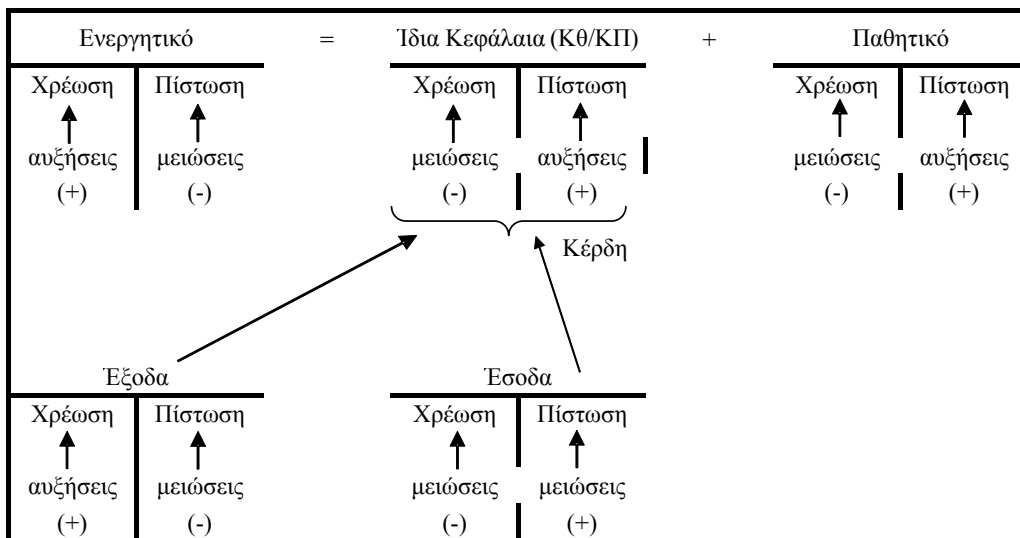
B. Λογαριασμοί Παθητικού Με αύξηση πιστώνονται (+Π)

Με μείωση χρεώνονται (-X)

Γ. Λογαριασμοί Καθ. Περιουσίας Με αύξηση πιστώνονται (+Π)

Με μείωση χρεώνονται (-X)

Τύποι Λογαριασμών. Κανόνες για Χρεώσεις και Πιστώσεις

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Να κάνετε τις ημερολογιακές εγγραφές των παρακάτω συναλλαγών και να ενημερώσετε το καθολικό:

1. Στις 18/11 η επιχείρηση λαμβάνει δάνειο από την Alfa Bank €60.000.
2. Στις 19/11 η επιχείρηση μας, αγοράζει μηχανήματα αξίας 50.000€ από τον 'Ανδρέου' (Τ.Δ.Α. 34) ½ με γραμμάτιο λήξης 27/11 και το ½ με πίστωση.
3. Στις 20/11 η επιχείρηση μας, αγόρασε εμπορεύματα αξίας 1.000€, από τον 'Λάμπρου' (Τ.Δ.Α. 35) με πίστωση.
4. Στις 21/11 η επιχείρηση μας, αγόρασε είδη συσκευασίας από τον προμηθευτή 'Δημητρίου' αξίας 2.000€, (Τ.Δ.Α. 36), μετρητοίς (απόδ.27).
5. Στις 22/11 πωλούνται προϊόντα αξίας 10.000€ στην 'Ε', (Τ.Δ.Α. 37). Λάβαμε από τον πελάτη συναλλαγματική (λήξεως 31/12) ύψους 5.000€ και το υπόλοιπο με πίστωση .
6. Στις 23/11 χορηγήθηκε προκαταβολή στον υπάλληλο 'Νικολάου' έναντι μισθοδοσίας ύψους 300€ (απόδ.29).
7. Στις 24/11 ο πελάτης 'Ε' καταθέτει σε λογ/σμό όψεως τράπεζας 'Πειραιώς', ποσό για εξόφληση οφειλής του.
8. Στις 25/11 εισπράττεται επιδότηση από Ο.Α.Ε.Δ. για αμοιβή υπαλλήλου της επιχείρησης, ύψους 400€ (απόδ.30).
9. Στις 26/11 η επιχείρησή μας εισέπραξε για τις υπηρεσίες της το ποσό των 10.000€, (Τ.Π.Υ. 54), από τον πελάτη 'Χρήστου' ο οποίος εξόφλησε την οφειλή του με συναλλαγματική λήξης 31/03.
10. Στις 27/11 εξοφλήθηκαν οι παρακάτω λογαριασμοί:
 - i. Γραμμάτια Πληρωτέα (λήξης 27/11).
 - ii. Προμηθευτές (Ανδρέου, Λάμπρου).

Λύση**Ημερολόγιο**

18/11			
Ταμείο		60000	
	Alfa Bank λογ. δανείου		60000
Λήψη δανείου			
19/11		Χρέωση	Πίστωση
Μηχανήματα		50000	
	Προμηθευτές		50000
Αγορά μηχανημάτων			
Προμηθευτές			
	Γραμμάτια Πληρωτέα	25000	
			25000
Συν/κη λήξ.27/11			